

حرف حساب

«پلی‌بک»

آفت سرودشده‌است

■ رضا مهدوی

دبیر جشنواره موسیقی و سرود بسیج

متأسفانه امروز شاهد این روند هستیم که بسیاری از گروه‌های سرود کشور می‌آیند و در حضور عالی‌ترین مراجع دولتی، کشوری و لشکری به اجرای برنامه می‌پردازند اما وقتی به تماشای اجرای آنها می‌نشینیم، می‌بینیم که آنها ایستاده‌اند و فقط لب‌خوانی می‌کنند و این قالب «پلی‌بک» است که پیش روی مخاطبان ارائه می‌شود؛ موضوعی که بسیار نگران کننده است. ما می‌خواهیم در جشنواره موسیقی و سرود بسیج ز بساخت‌های آموزشی را به پستوانه قدمت و تجربه مجموعه‌ای به نام سازمان بسیج هنرمندان ایجاد کنیم که بتواند خلأهای آموزشی این حوزه را برطرف کند؛ مسیری که می‌تواند با آموزش هنرمندان و مربیان در سال بعد شکوفا شود و ما شاهد به ثمر نشستن فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی پس از برگزاری جشنواره‌ای باشیم که باهدف درستی پیش روی مخاطبان قرار می‌گیرد. در این میان دیگر مجموعه‌ها و نهادها هم می‌توانند برحسب موضوعات کاری خود برنامه‌ها و رویدادهای مورد نظر خودشان را برگزار کنند.

به نظر هر چه جشنواره در این زمینه بر گزار کنیم کم است. اصلا عدد و رقم این جشنواره در مقایسه با جامعه آماری که در حوزه موسیقی و سرود فعالیت می‌کنند عدد ناچیزی است، حتی درباره تأمین مخارج جشنواره هم باید بگویم که خوشبختانه در این زمینه مدتی است استان‌ها نیز پای کار هستند و در حد توان و امکانات خود به جشنواره‌های موضوعی کمک می‌کنند.

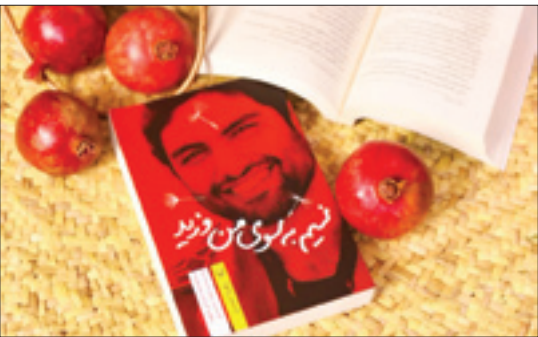
من لازم است در همین جای سر دادر غلامرضا سلیمانی، رئیس سازمان بسیج مستضعفین هم تشکر کنم که با انتخاب آرش زینال خیری به عنوان رئیس سازمان بسیج هنرمندان که خود از بدنه انجمن‌های فرهنگی - هنری بسیج بود، خون تازه‌ای را وارد رگ‌های این مجموعه از زشمند کرد. به اعتقاد من حضور آرش زینال خیری در این مجموعه که سابقه بسیار خوبی هم در عرصه تهیه‌کنندگی و سینما دارد، موجب شد او به واسطه آشنایی با حوزه فرهنگ و هنر ما را فرایخواند و بگوید که چرا جشنواره موسیقی و سرود بسیج در دوره گذشته بر گزار نشد؟ در حالی که باید گفت در دوره‌های گذشته شکاف زیادی به وجود آمده بود که مانع انجام بسیاری از کارهای شد. حالا هم همه ما آمده‌ایم تا با شعار «جذب حداکثری» فضایی را به سهم خود فراهم سازیم تا همه بتوانند در این جشنواره حضور پیدا کنند و چه خوب که داوران به عالی‌ترین شکل ممکن کارها را برای حضور در بخش نهایی انتخاب کنند.

طبق برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته چهار گروه «آکاپا»، ۱۶ گروه «سرود» و حدود ۱۰ «تک‌آهنگ» مورد ارزیابی سه داور نخبه حوزه موسیقی جشنواره موسیقی و سرود بسیج (آوای عشق) قرار می‌گیرند؛ شرایطی که به نظر من دربرگیرنده یکی از کم‌سابقه‌ترین رویدادهای حوزه سرود در بخش کیفیت است و فضایی فراهم شده تا آنها در قالبی کاملاً تخصصی و حقیقی مورد ارزیابی قرار گیرند؛ شرایطی که به واسطه همراهی سردار سلیمانی و آرش زینال خیری دربرگیرنده نتایج مثبتی بود و باعث شد ما به نحو احسن از عملکردمان دفاع کنیم و به رغم برخی گفته‌ها که ما را به موازی‌کاری نسبت می‌دادند، فضایی را پیش روی خودمان ترسیم کنیم که می‌تواند متراقد با تقویت سرود به عنوان یک جریان مردمی هم همراه باشد؛ مسیری که در عین حال اجازه می‌دهد دیگر مجموعه‌ها نیز به فعالیت‌های خود بدون هیچ رقابت مسمومی ادامه دهند. آنچه برای ما بسیار مهم بود الگو سازی و نمونه‌آفرینی برای رسیدن به کیفیت است که امیدوارم روزی بتوانیم به طور کامل شاهد تحقق آن باشیم.

کتاب

زندگی‌نامه یک شهید دهه هفتادی

منتشر شد

کتاب «نسیم به سوی من وزید» زندگی‌نامه شهید مدافع حرم سیدسجاد خلیلی به قلم زهره اسدی در انتشارات سور مهر منتشر شد. کتاب «نسیم به سوی من وزید» زندگی‌نامه داستانی شهید مدافع حرم سیدسجاد خلیلی جوان دهه هفتادی و کوچک‌ترین شهید مدافع حرم استان مازندران است؛ جوانی پر از شور و هیجان اما مملو از حس وطن‌دوستی و نوع‌دوستی.

«نسیم به سوی من وزید» با روایت دوران نوجوانی شهید خلیلی آغاز می‌شود و به مرور خاطرات و شیطنت‌های کودکی و در ادامه به دوران نوجوانی و دانشگاه او می‌پردازد. در دو فصل اول کتاب، خواننده به دور از فضای جنگ و جبهه با شخصیت اصلی سجاد همراه می‌شود و با او انس می‌گیرد. به گفته نویسنده اثر چون شهید خلیلی قصد داشته‌است خودش زندگی‌نامه‌اش را بنویسد، بنابراین اسدی تمام اتفاقات کتاب را از زبان خود شهید نقل کرده و چون لازم بوده زبان و گویش مردم را به یک زبان و نگاه متمرکز کند، باید احتیاط زیادی در واقعی بودن و صحت متن روایت‌ها می‌کرده‌است.

نویسنده با حدود ۲۵ نفر از دوستان، آشنایان، هم‌زمان و اعضای خانواده شهید برای نگارش کتاب به گفت‌وگو‌نشسته برای این کار با توجه به ویژگی‌های شخصیتی و شغلی و تحصیلی شهید به بیشتر شهرهای کشور سفر کرده‌است.

با توجه به اینکه زهره اسدی و شهید خلیلی هر دو از اهالی مازندران هستند، ضرب‌المثل‌ها و اصطلاحات این خطه در کتاب گنجانده شده که برای مردم استان‌های مازندران، گلستان و گیلان جذاب و خواندنی است که البته همه این قسمت‌ها به صورت کاملاً شفاف و روان ترجمه شده‌است. شهید سیدسجاد خلیلی ۱۵ آذرماه ۱۳۷۰ در روستای متکارین از توابع شهرستان بهشهر متولد شد. او فرزند دوم خانواده بود. تا مقطع کاردانی در رسته پیاده در دانشکده امام حسین (ع) تحصیل و مدرک لیسانس خود را از دانشگاه علوم و فنون زمینی امیرالمؤمنین (ع) اخذ کرد. در تاریخ یکم آبان ۱۳۸۹ به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ملحق شد و در لشکر ۲۵ کربلا به خدمت پرداخت. این شهید در تاریخ ۲۱ فروردین ۱۳۹۵ در منطقه خان طومان سوریه به فیض شهادت نائل آمد و سپس در گلزار شهدای بهشت فاطمه بهشهر به خاک سپرده شد.

در بخشی از کتاب می‌خوانیم: «قشقه کشیدیم تشییع جنازه صوری هم را ببنداییم، چون قبرستان خارج از روستا بود و راه خوبی برای فرار. یک تابوت می‌خواستیم و میت. من هم کم نیاوردم. رفتم مسجد و لباس روحانی را برای چند ساعتی امانت گرفتم. بچاندن عماله را از آقاچون یاد گرفته بودم. هیچ‌وقت فکرش را نمی‌کردم اینجا به دردم بخورد. قشنگ پیچش دادم و روی سرم گذاشتم. برگشتم بین بچه‌ها کسی نمی‌توانست به من شک کند. بکپو انگشتی کردم را سوراخ کرد. سرم را خراشیدم. یک خانم چادری بود. هاج‌بواج نگاهش می‌کردم که...».

«نسیم به سویی من وزید» با شمارگان هزار و ۲۵۰ نسخه در ۳۵۲ صفحه و با قیمت ۴۹۰ هزار تومان در کتابفروشی‌ها و سایت انتشارات سورمه‌ها قابل دریافت است.

فرهنگی

سرویس فرهنگی ۸۵۲۳۰۶۰

سفر به حادثه گوهر شاد با ساعت جادویی

گزارش یک

داستان انیمیشن ساعت جادویی (سفر به تاریکی) از جایی آغاز می‌شود که یک پسرپچه به واسطه هدیه‌ای که از پدربزرگ خود دریافت می‌کند، موفق به سفر در زمان می‌شود و به دوران کودکی مادر بزرگ خود می‌رود. در این سفر، این پسرپچه شغل خانوادگی خودشان یعنی نمدمالی را از نزدیک می‌بیند که در گذشته رونق بسیاری داشته است. این سفر در زمان مصادف با قیام گوهر شاد می‌شود و اشاره‌هایی به فرهنگ پوشش در آن زمان هم دارد. این پسرپچه بخشی از حوادث تاریخی را به چشم خود می‌بیند. ■ ■ ■

پرداختن به فاجعه مسجد گوهرشاد در پویانمایی «ساعت جادویی» برای کودکان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این رویداد نه تنها بخش مهمی از تاریخ معاصر ایران است، بلکه مفاهیم مهمی چون مقاومت، آگاهی اجتماعی و حقوق بشر را در دل خود دارد. این فاجعه در نهایت با سرکوب خونین مردم از سوی حکومت پهلوی همراه بود و صدها نفر کشته و زخمی شدند، بنابراین پرداختن به این فاجعه در قالب انیمیشن، به‌ویژه برای کودکان، اهداف آموزشی و تربیتی زیادی را دنبال می‌کند.

آشنایی کودکان با تاریخ معاصر

از اهداف اصلی انیمیشن «ساعت جادویی» معرفی رویدادهای مهم تاریخ معاصر ایران به نسل جدید است. در ایران بسیاری از جوانان و کودکان ممکن است از وقایع تاریخی مانند فاجعه گوهرشاد بی‌اطلاع باشند، بنابراین پرداختن به چنین موضوعاتی در قالب انیمیشن نه تنها موجب آگاهی آنها از تاریخ کشورشان می‌شود، بلکه آنها را با چگونگی شکل‌گیری تحولات اجتماعی و سیاسی آشنا می‌کند. آگاهی از تاریخ معاصر، به‌ویژه در دنیای امروز که اطلاعات بسیاری از طریق رسانه‌ها و فضای مجازی در دسترس است، به کودکان کمک می‌کند به اهمیت تغییرات اجتماعی و چالش‌هایی که پیش از آنها در جامعه ایران رخ داده است، پی ببرند.

فاجعه گوهرشاد نه تنها به‌عنوان یک رویداد تاریخی مهم بلکه به‌عنوان نمادی از مقاومت مردمی در برابر ظلم و فشارهای

گزارش ۲

نیل گیمن، رمان نویس و فیلم‌نامه‌نویس مشهور بریتانیایی که به‌خاطر آثاری همچون «فال‌نیک»، «مرد شنی» و «کوراالین» به شهرت رسیده‌است، بار دیگر از سوی چهار زن به آزار جنسی متهم شد. در ماه ژانویه سال گذشته، گزارش‌هایی از اتهام دو زن که گیمن را به سوءرفتار جنسی متهم کردند، منتشر شد. چند ماه پس از آن در ماه جولای، این دو تن به همراه سه زن دیگر در یادکست «استند: اتهامات نیل گیمن» بار دیگر این نویسنده مشهور را به رفتار نامناسب جنسی متهم کردند. اما حالا چهار زن در مصاحبه‌ای با مجله والت‌ر تجارب تلخ خود را بازگو کرده‌اند که تشابهاتی به اتهامات سال قبل که علیه گیمن مطرح شد، دارد. یکی از زنانی که سال گذشته علیه این نویسنده مشهور صحبت کرد، اسکارلت نام داشت. او ادعا کرد که در سال ۲۰۲۲ در خانه گیمن، در استرالیا به‌عنوان پرستار مشغول کار بوده که از سوی او مورد تجاوز قرار می‌گیرد. این زن پیام‌ها و یادداشت‌هایی برای اثبات ادعاهای خود ارائه داده است. قربانی دوم، زنی که با نام «ک» از او یاد می‌شود، اعلام کرده در سن ۱۸ سالگی با این نویسنده آشنا شده و در سن ۲۰ سالگی زمانی که گیمن ۴۰ سال داشته، با وی وارد رابطه عاطفی شده اما مورد آزار و اذیت جنسی قرار گرفته است.

کندال و کندرا استوت دو نفر از هواداران گیمن نیز در مصاحبه با والت‌ر اتهاماتی به وی وارد کرده‌اند. کندال می‌گوید طی ملاقاتی که با گیمن در سال ۲۰۱۲ داشته، گیمن به رغم میلش او را بوسیده و مورد تعرض قرار داده است. تجربه استوت از تعرض گیمن به این صورت است که او ادعا کرده در طول رابطه‌شان، این نویسنده بر خورده‌های خشن جنسی و آزاردهنده‌ای با وی داشته و حتی او را مورد ضرب و شتم قرار داده است. استوت همچنین گفته در زمانی که به گیمن اطلاع داده است به دلیل بیماری شدیدی قادر به ادامه رابطه نیست، او باز هم به رفتار خود

ساعت جادویی به کودکان می‌آموزد که همبستگی اجتماعی و اتحاد میان مردم می‌تواند در برابر مشکلات راهگشا باشد. در فاجعه گوهرشاد، مردم از افشار مختلف جامعه باهم متحد شدند تا در برابر سرکوب ظالمانه مقاومت کنند. این تصویر از اتحاد اجتماعی می‌تواند به کودکان کمک کند ارزش‌های همبستگی و همیاری را درک و آن را در زندگی روزمره خود پیاده کنند

نمای نزدیک

اجتماعی شناخته می‌شود. در این انیمیشن، کودکان یاد می‌گیرند حتی در برابر شرایط سخت و طاقت‌فرسا، مردم می‌توانند در برابر ظلم ایستادگی کنند و مبارزه برای آزادی و حقوق خود را در اولویت قرار دهند. این پیام به کودکان این مفهوم را منتقل می‌کند که مقاومت در برابر ظلم یک ارزش انسانی است و از نسل‌های پیشین باید یاد گرفته شود. از مهم‌ترین جنبه‌های فاجعه گوهرشاد، برداشتن حجاب از سر زنان از سوی رژیم پهلوی بود که باعث اعتراضات گسترده در مشهد و در نهایت کشته شدن تعداد زیادی از مردم شد. این پویانمایی به‌طور غیرمستقیم به کودکان می‌آموزد که همبستگی اجتماعی و اتحاد میان مردم می‌تواند در برابر مشکلات راهگشا باشد. در فاجعه گوهرشاد، مردم از افشار مختلف جامعه باهم متحد شدند تا در برابر سرکوب ظالمانه مقاومت کنند. این تصویر از اتحاد اجتماعی می‌تواند به کودکان کمک کند ارزش‌های همبستگی و همیاری را درک و آن را در زندگی روزمره خود پیاده کنند.

سفر عماد به گذشته در پویانمایی «ساعت جادویی» به کودکان این پیام را می‌دهد که تاریخ نه تنها گذشته‌ای دور است، بلکه بر شکل‌گیری آینده و زندگی امروز تأثیر گذار است. فاجعه گوهرشاد نمونه‌ای از این تأثیر است که هنوز هم در تاریخ اجتماعی ایران جایگاه ویژه‌ای دارد و نباید فراموش شود. این مفاهیم می‌توانند به کودکان کمک کنند احساس مسئولیت اجتماعی نسبت به گذشته و آینده خود داشته باشند و نقش فعالی در تحولات اجتماعی و فرهنگی ایفا کنند.

اتهامات جنسی علیه نویسنده مشهور بریتانیایی

تمامی ندارد

نمایندگان پالم‌ر به این‌ام‌ای تنوور کس گفت: «نگرانی اصلی او [در این افشاگری‌ها] سلامتی پسرش است» و افزود که او «برای محافظت از حریم خصوصی پسرش» اظهارنظر نمی‌کند. اکنون زن این نویسنده را که از سوی مجله تایم در فهرست ۱۰۰ شخصیت برجسته و تأثیرگذار جهان در سال ۲۰۲۳ قرار گرفته است، به رفتار ناشایست جنسی متهم کرده‌اند. این اتهامات فعالیت حرفه‌ای گیمن را در هالیوود تحت‌الشعاع قرار داده است، به‌طوری‌که کمپانی دیزنی تولیداتس تلویزیونی از رمان «کتاب گورستان» او را متوقف کرد. همچنین آمازون نیز فصل سخت سوم سریال «فال‌نیک» را که بر اساس رمانی به همین نام اثر گیمن و همکار نویسنده‌اش تری پرچت در دست داشت، متوقف کرد.

«جای خالی دیوید لینچ در سینما»

ادای احترام به سینماگر

رؤیایر داز

استیون اسپیلبرگ، ران هاوارد، نیکلاس کیج و دیگر چهره‌ها به دیوید لینچ کارگردان مؤلف سینما ادای احترام کردند.

در گذشت دیوید لینچ، کارگردان الهام‌بخش امریکایی در سن ۷۸سالگی، واکنش بازیگران، کارگردانان و نهادهای سینمایی را در پی داشت. استیون اسپیلبرگ در بیانیه‌ای گفت: «هن عاشق فیلم‌های دیوید بسودم. «مخمل آبی»، «جاده مالالند» و «سرمد فیل‌نما» او را به عنوان یک خیال‌پرداز منحصر‌به‌فرد و خلاق معرفی کردند که فیلم‌هایش حس دست‌ساز بودن داشتند. دیوید وقتی نقش جان فورد را در فیلم «فیلمن‌ها» بازی کرد، در نقش یکی از قهرمانان بازی بود. این یک تجربه سوررئال بود و شبیه صحنه‌ای از یکی از فیلم‌های خودش به نظر می‌رسید. جهان دلتنگ چنین صدای اصیل و بی‌همتایی خواهد شد. فیلم‌هایش تاکنون آزمایش زمان را پشت سر گذاشته‌اند و همیشه نیز این‌گونه خواهد بود.» سال گذشته لینچ اعلام کرد پس از یک عمر سیگار کشیدن به آفتاب مبتلا شده است و دیگر قادر به ترک خانه برای کارگردانی نخواهد بود. خانواده او در پستی در فیسبوک خبر درگذشتش را اعلام کردند و نوشتند: «کنون یک جای خالی بزرگ در جهان وجود دارد که او دیگر با ما نیست.»

ران هاوارد، دیگر کارگردان هالیوودی نیز لینچ را «مردی باوقار و هنرمندی بی‌باک» نامید که ثابت کرد «تجربیات را دیکال می‌توانند سینمایی فراموش‌نشده به بار آورند.» جیمز گان، کارگردان فیلم‌های ابرقهرمانی نیز لینچ را الهام‌بخش بسیاری از کارگردانان نامید. جین شونبران، کارگردان فیلم «درخشش تلویزیون را دیده» نیز در ادای احترام به لینچ نوشت: «همند کافکا و بیکن، او زندگی‌اش را وقف بازی کردن به چپای به جهان دیگری کرد.» انستیتوی فیلم امریکا که لینچ در سال ۱۹۷۰ از آن فارغ‌التحصیل شد، در بیانیه‌ای او را «یک اصالت امریکایی» خواند و به تأثیر ماندگار او بر سینما اشاره کرد.

لسلی لینکا کلتز، رئیس اتحادیه کارگردانان گفت: «هیچ‌کس شبیه دیوید نیست. او از دل و جان یک نابغه‌بصری بود که قصه‌گویی تصویری را در سینما و تلویزیون به سطحی جدید برداق.» لینچ سبک تاریک و سوررئالستی خود را در سریال‌های محبوبی مانند «توئین پیکس» و فیلم‌هایی چون «مخمل آبی»، «جاده مالالند» و «بزرگراه کشده» به نمایش گذاشت. او سه بار نامزد اسکار بهترین کارگردانی شد و در سال ۲۰۱۹ جایزه افتخاری آکادمی را برای نقش چشمگیر در سینما دریافت کرد. نیکلاس کیج، ستاره فیلم «از ته دل وحشی» ساخته دیوید لینچ که در سال ۱۹۹۰ برنده نخل طلای جشنواره کن شد، درباره این سینماگر فقید گفت: «او یک نابغه بی‌همتا در سینما و یکی از بزرگ‌ترین هنرمندان این دوران یا هر زمان دیگری بسود.» کیج افزود: «او شجاع، درخشان و یک فرد نساور با حس شوخ‌طبعی بود و هیچ‌وقت در هیچ پروژه‌ای به اندازه کار با دیوید لینچ لذت نبردم. او همیشه همانند طلای خالص باقی خواهد ماند.» ■ ■ ■

دیوید لینچ متولد سال ۱۹۴۶ میلادی، مجموعه‌ای از آثار موفق سینمایی از خود بر جای گذاشت. «مرد فیل‌نما» اولین موفقیت سینمایی او بود که نامزد هشت جایزه اسکار شد. این فیلم جایزه بهترین فیلم خارجی سزار فرانسه را نیز دریافت کرد. در اواخر دهه ۸۰ با «مارک فارست» تهیه‌کننده معروف برای ساختن سریال تلویزیونی «توئین پیکس» قرارداد بست. این مجموعه تلویزیونی در دهه ۹۰ در شبکه ABC به نمایش درآمد و به موفق‌ترین سریال تلویزیونی این دهه تبدیل شد و در سال ۲۰۱۸ پس از حدود ۳۰سال، فصل سوم آن منتشر شد. یکی از موفق‌ترین آثار کارنامه سینمایی لینچ «در قلب وحشی» است که در سال ۱۹۹۰ موفق به دریافت جایزه نخل طلای کن شد. در سال ۱۹۹۷ لینچ فیلم «بزرگراه غمگینه» را ساخت. این فیلم در گیشه موفقیتی به دست نیاورد و نقدهای متنوع مثبت و منفی دریافت کرد. در سال ۲۰۰۱ بود که فیلم «جاده مالالند» به عنوان یکی از افسار ماندگار لینچ به دنیای سینما آمد. این فیلم با نقش‌آفرینی نامویی واتس جایزه بهترین کارگردانی جشنواره کن و نامزدی اسکار بهترین کارگردانی را برای لینچ به‌همراه آورد و «همراه‌طوری درون» نیز آخرین فیلم بلند اوست که در سال ۲۰۰۶ به سینما آمد که مورد توجه منتقدان قرار گرفت. لینچ در سال ۲۰۰۶ شیر طلایی افتخاری برای یک عمر دستاورد هنری و در سال ۲۰۱۹ جایزه افتخاری اسکار دریافت کرد.